

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXIII. Pergit in vitae suae narratione & quomodo se maiori perfectioni
& quibus medijs dare cæperit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

sua facere omittat, pro ijs quos diligit: & prout se ab illis suscipi videt, in
& dat, imo & se ipsum. Ipse diligentes se, diligit. Et quam ardens ipse dilec-
tor, quam fidus amicus est! Vtinam Domine animæ meæ nō deessent me
hi verba, ad declarandum quānā in te fiduciam habentibus des, & quan-
tum ijs amittant, qui cum ad hunc statum peruenerunt apud seipos reme-
nere, nec a se egredi volunt. Ne hoc permittas, obsecro Domine, cum
plura facias quam hoc, ut porē ad tam incommodum diuersorium, qui
le hoc meum est, diuertens. Esto igitur in sæcula sæculorum benedictus.

Iterum ergo R^{am} V^{am} rogo, ut, si hæc, quæ de oratione scripti, cum
aliquibus viris spiritualibus conferre velis, hi saltem tales sint: si enim
non nisi vnicam viam norint, aut in medio viæ hæserint, progredi nec
si, nec valentes, non rectè de his ferre sententiam ac iudicare poterunt. Et
sane reperire aliquando est, quos Deus iam inde à principio per viam rō-
de sublimem conducit, qui putant & alios sic pari modo posse proficere
& intellectum sine vllis corporearum rerum adminiculis ad quietem
posse perducere: hi interim pumicis in modum aridi manebunt; alij vero
qui iam ad aliqualem quietem peruenerunt, quia vnum habent, etiam
mox se aliud facere posse existimant, & tamen hi adeo non proficient, et
etiam quemadmodum iam suprà dixi retrocessuri sint, adeo ut in orati-
bus magna opus sit discretione & experientia. Hanc nobis Domine
(quæ eius est bonitas) concedere dignetur.

*Viris non-
nulli spi-
rituales
quantum
docent.*

CAPVT XXIII.

IN VITÆ SVÆ NARRATIONE PERGIT ET QVOMODO
maiori perfectioni, & quibus medijs hære caperit. Perutile est animarum in oratione
exercitium regimen habentes scire, quomodo hæc se in princi-
pio gerere debeant: atque quantum sibi pro-
fuerit hoc sciuisse.

Iam narrationis vitæ meæ filum, quod abruperam, resumere volo: ve-
reor enim ne in præcedentibus æquo fuerim prolixior, quo possent
quæ subiungentur melius intelligi. Sequentia ergo velut nouus sumus
sunt liber, noua inquam & alia vita: quam enim hæcenus vixi mea
fuit; quam vero vixi iam inde ab eo, quo hanc orationis materiam capere
declarare, est illa quam in me Deus (ut mihi quidem videbatur) viuere
credo enim impossibile planè mihi fuisse, tam breui tempore, tam præ-
conseruandis & opera ita deserere. Benedictus sit Deus, quod me à mor-
pfa liberarit.

Mox ergo ut occasiones peccandi relinquere, & orationi magis
dare capi, Dominus etiam mihi suas incipiebat gratias dare, ut qui

aliquid quætere videbatur, quam vt ego eas vellem suscipere. Capite ergo
 Maiestas eius valde frequenter mihi orationem quietis dare ac sæpè
 etiam visionis; quæ satis diu durabat. Ego vero quoniam illa tempe-
 state, multa femina turpiter illusionibus variis à diabolo decepta e-
 rant, & in fraudem pertractæ, timere cæpi, quod ea quam sentie-
 bant, voluptas & suauitas nimis quam magna esset; & sæpè tanta, vt eam
 ipsa impedire non possem. Verum ex alia parte magnam intra memeri-
 plam securitatem sentiebam, hæc non nisi à Deo venire (præsertim cum
 iam orationi incumbere) & magnam inde in vita mea emendationem
 sequi, meque in spiritu magis corroborari videbam. At si quando vel
 modica me distractio subinde abripiebat, rursus metuere & cogitare
 incipiebam, an non fortè dæmon sic intellectum meum suspenderet,
 mihi persuadendo id bonum esse, quo me sic orationem mentalem
 faceret deserere, & de passione dominica meditari, aut intellectu meo
 vt non possem: quod mihi vt potè non intelligenti, maior longè ia-
 ctura & damnum esse videbatur. Sed quia maiestas eius iam mihi dare
 lumen volebat, ad scilicet ipsam non offendendam, & quantum ei
 deberem agnoscendum, hinc ita in me timor hic crescebat, vt is me vi-
 ros quosdam spirituales quibuscum de hisce rebus conferrem quam
 diligentissimè conquerere compelleret. Nam iam tum è nonnullis
 intellexeram, Patres Societatis IESV huc nuperrimè venisse, erga
 quos ipsa, tamen neminem eorum in particulari nossem, mirificè
 affecta eram, solum quod eorum & viuendi & orandi modum intel-
 lexissem, sed indignam me reputabam, quæ eos alloquerer, nec va-
 lidam satis ad illis obediendum. Atque hoc magis me timere facie-
 bat: nam graue mihi & durum erat, talis ego cum essem, illos alloqui,
 & cum ipsis conferre. In hac ergo contentione & conflictu ad tempus
 aliquid hæsi, quoadusque sine magna repugnatione quam in me sensi,
 & timoribus, necum ipsa statui, cum viro aliquo spirituali de rebus
 meis conferre, vt ex ipso sciscitando scirem, quale orandi genus ipsa fe-
 cerat & haberem; vtque is me, si qua in re errarem, edoceret, & fa-
 cere e, vid quid possem ad Deum non offendendum. Nam fortitudinis
 & roboris defectus, quem in me ipsa notabam, ita me, vt dixi, timidam
 reddebat. Quam grauis & intolerabilis, Deus bone, error erat, quod, vt
 bona essem à bono me subducebam! Haud dubie diabolus hanc in-
 rem in ipso virtutis principio quam maximè debet incumbere, neque
 enim impetrare hoc à me ipsa poteram; nouit ipse namque omne animæ
 bonum ac salutem in eo consistere, vt cum viris bonis & amicis Dei com-
 municet; itaque nullatenus ad hoc faciendam poteram animum in-
 ducere. Expectabam donec me prius emendassem, vt & alias feceram

*M ora-
 tionem
 quietis &
 visionis
 sæpè sen-
 tiebnt.*

*Patres So-
 ciet. Iesu
 alloqui
 volebat,
 sed non
 audebat.*

*Salutare
 est anima
 cum bonis
 viris con-
 ferre.*

I 3 tum cura

S.
 Heresia

Opera
 N. VII
 158

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

eum, cum orationem intermiseram, & forsitan id nunquam fecissem, tamen enim tam profundè quædam malæ consuetudines, tamen si exigua, mihi insidebant, vt vix possem credere ipsas malas esse, ad eò vltimos me iturare, & manum mihi quo resurgerem, porrigere necesse esset. Benedictus sit **DOMINVS**, qui primus tandem mihi manum porrexit. Vt vero vidi, timorem hunc meum ita increfcere (quod in dies crederet oratio) videbatur mihi hic aut magnam aliquod bonum, aut maximum malum delitescere; iam tum enim intelligebam, id quod habebam, quid supernaturale esse: nam subinde ei, non poteram resistere, vt nec in mea manu erat id cum vellem, habere. Hinc apud me cogitabam nullum omnino mei iuuandæ remedium esse, nisi conscientia puritati studerem, meque ab omnibus cuiuscunque peccati occasionibus, etiam venialis auocarem: posito enim spiritum Dei euidentem erat inde mihi non nisi bonum venturum; at si id à maligno veniret, me procurante **DOMINO** placere, eumque nequaquam offendere, non multum is mihi poterat nocere, imo potius id in eius detrimentum cessurum certum erat. Hoc itaque apud me constitutum, **DOMINVM** que identidem obsecrans, vt mihi ope sua præsto esset, atque hoc ad dies aliquot sedulo obseruans, comperi animam meam fat virium non habere, vt ipsa sola per se ad tantam perfectionem pertingeret, idque ob nimias qualdam erga aliqua affectiones, quæ quamuis ex se valdè mala non essent, satis tamen erant, ad omnia impedienda. Audiui itaque de Sacerdote quodam per docto hac in ciuitate commorante, cuius sanctitatem ac honestam vitam Dominus iam populo patefacere incipiebat. Huius mihi notitiam & accessum vt quidam nobilis etiam huius Ciuitatis conciliauit; vir hic quidem vixit duxit, sed vitæ est adeo honestæ, itaque orationi & operibus charitatis deditus, vt illius bonitas & perfectio omni in re eluceat, nec immerito, eius enim adminiculo & opera multæ sunt animæ in salutis semitam reuocata, idque ob singularia quæ à Deo accepit talenta; quæ eum, quantumuis ratione status hoc facere impediatur, non operari non sinant. Nihil præclaro & præstanti est ingenio, & comis erga omnes; conuersatio eius minime grauis & molesta, sed tam suavis, & omnibus grata (eo quod bene recta sit & sancta) vt omnibus quibuscum tractat, mirifice placeat, & omnia vero ad maius animarum quibuscum tractat, bonum dirigit, & omni suo studio & opera aliud nihil spectare videtur, quam vt omnibus, quibus aliquo modo potest, placeat, & gratificetur. Hic ergo bonus & laudatus vir industria sua in causa & initium fuisse videtur, vt anima mea viam salutis iniret. Non possum humilitatem illius non summopere mirari, quod ipse me adire & visitare voluerit, cum tamen ipse iam

Conscientia puritate si studerem
gestis M. Occidendi occasiones relinqueret.

Nobilis quidam vir sanctæ vitæ.

(quantum)

(quantum quidem memini) quadraginta annis (an duo tresue minus sint nescio) orationis studio incubuerit, & omnem vitæ perfectionem quam status eius permittere & pati videtur, semper sectatus sit. Vxorem namque habet, ita pietati addictam & caritatis studiosam, vt hæc ei in perfectione sectanda nullo sit impedimento; talem inquam mulierem, vt eam Deus ei, quem tam singularem & indefessum seruum suum nouerat futurum in vxorem selegisse visus sit. Quidam de eius consanguineis cum meis connubia contraxerant. Habebam præterea notitiam & nonnunquam tractabam cum alio quodam insigni Dei famulo, qui vnam de cognatis meis in vxorem duxerat. Per hos itaque procurans, vt is quem dixi Sacerdos, magnus inquam ille DEI seruus me accederet (nam erat hic ipsis per familiaris & notus) statuens illum mihi & in Confessarium, & in spiritus negotijs directorem deligere. Vt ergo is venit, vt me alloqueretur, magno me rubore perfundi sensi, quod coram viro adeo Sancto apparerem; ac mox ei anima mea & orationis rationem reddidi; Porro confessarius meus esse nolebat, quod se alijs negotijs plurimis distentum, ei vacare non posse diceret; reuera occupatissimus erat. Hic ergo me sancta aliqua & generosa resolutione conducere cepit tanquam si fortissima fuisset (& sane talis quidem esse debuisset, pro modo orationis quam me tenere videbat) vt scilicet nullatenus & nulla in re Deum offendere proponerem, vt ergo firmam & festinam eius resolutionem etiam paruis in rebus vidi, ad quas tamen vt dixi tam perfecte vt volebat statim ad implenda satis virium non habebam; non parū contristari cepi quod illum animæ meæ negotium, ita respicere viderem tamquam rem quam vnica vice semel consequi & perficere possem, cum tamen longiore me curatione opus habere cernerem. Videbam itaque me per ea quæ ipse mihi suggerbat media, nullatenus adiuuandam; quod animæ perfectiori magis illa quadarent: ego enim etsi in Dei gratiis vt cunque prouecta essem, tamen valde in ipsis virtutum & mortificationis principijs hærebam. Et sane si cum nullo alio quam cum hoc tractassem, numquam aliquem animæ meæ in virtutum studio credo progressum fecisset, quam enim in me sensi, afflictio, quod me nec facere nec posse facere (vt mihi quidem videbatur) viderem ea quæ mihi facienda præscribebat, nimis quam satis erat, ad de progressu faciendo desperandum, & quæ cæperam omnia abrumpenda. Subinde mecum ipsa miror cur, cum singulari vir hic ad animas ad DEVM pertrahendas præditus esset gratia, DOMINO non placuerit, vt meam per nosset, & illius curam in se susciperet; at iam video, id omne ad maius animæ meæ bonum, factum & directum esse, vt scilicet sic in notitiam venirem

vitorum

S.
heresia

Opera

N. VII

151

Anima
poteſt
ducenda.

virorum ita sanctorum, vti sunt Religiosi Societatis Iesu, & cum illis rebus meis conferrem. Cum ex eo tempore virum illum nobilem rogarem vt aliquoties ad me visitationis causa excurreret, id ipse se facturum promisit. Hic insignis eius relucebat humilitas, quod cum perferretur improba, qualis ego eram, volebat agere. Incepit ergo me subinde visitare, meque animans dicere, nõ debere me cogitare, me die vno simul omnia posse relinquere, sed Deum id paulatim facturum: nam & se, in rebus quibusdam valdè leuibus, ad annos aliquot hasitasse, nec eas etiam conatu adhibito relinquere potuisse. O quantum boni prestat, humilitas ijs in quibus habitas, nec non omnibus, ad eos qui te possident accurrunt: Sanctus hic vir (hoc quippe nomine eum merito donare possedeor) quasdam mihi de suis spiritualibus infirmitatibus narrabat, quod quidem ei, quã erat humilitate, tales esse videbantur (vt eorum scilicet narratione, malo ipse meo mederetur) ratione tamẽ status ipsius, nec defectus erant nec imperfectio; iuxta tamen meum statum, grauissimas habet, eas habere. Non sine ratione autem hæc huc adfero; esto mihi in referendis plus æquo videar inharere; tanti quippè eorum momenti sunt, quod anima aliqua in spiritu proficere incipiat, & volare discat, dũ (vt dicunt) adhuc implumis est, vt nemo id crederet, nisi qui re ipsa id est experiret, quoniam certa me cum Dei gratia spes teneret, fore vt R. V. alijs plurimum per hæc proficit, idcirco ea hic adferre visum est, scilicet omne meum bene ac salutem in eo sita fuisse, quod is me iuuare sciuerit, tum quod humilitatem simul & caritatem ad mecum manẽ dum, nec nõ patientiam ad me tolerandam, quod imperfectiones adhuc penitus non rescinderent habuerit. Procebat hic paulatim cum discretione, modos mihi & me ad dæmonem expugnandum suggerens. Vnde ita eum diligere cepi, nunquam maior mihi esset consolatio, quam die illo quo is me visitare veniebat, sed raro admodum ad me excurrere. Cum aliquanto diu visitationem differret, statim non modicè affligebar, idcirco eum ad me non excurrere existimans, quod nimis quam improba foret. Vt ergo me imperfectiones ita graues (& forsitan erant peccata, nihilominus ex quo cum eo agere cœpi, magna vitæ meæ secuta erat emendatio) nec non gratias, quas Dominus mihi conferrebat, me referente, quod aliquam rem illi se hic lucem adferret intellexit; duo hæc simul, consistere & bene uenire posse negabat: has quippè gratias ijs solum dari, qui iam longè progressi essent, & passiones omnes subiectas haberent. Vnde non potuit non valdè mihi timere: in nonnullis enim rebus, diabolica id ei videbatur esse illusio & impostura, se tamẽ non planè id asserere velle aiebatur. Monebat porro vt, quidquid ad orationem meam spectare putabatur sedulo notarem, & ad ipsum dein referrem, sed in eo diffidens

*Vno die
meum
perfectio-
nes non si-
mul tolli-
tur.*

*Gratias
quas acci-
piebat non
respondebat
vlla.*

omnis erat, quod quæ & qualis oratio mea esset, exponere non possem: nam non nisi nuper admodum hanc mihi Dominus gratiam præstitit, quod intelligere & exponere possem, quale id sit. Vt ergo hoc ipse mihi dixit, simul accedente metu, quem à me ipsa habebam, maximopere intra me ipsam angustiari cœpi, totaque in lachrymas resoluui: nam aliud sanè non quærebam, quam Dei voluntatem implere, mihi que persuadere non poteram à demone hæc venire, subuerebar interim, ne fortè ob mea me peccata Deus excæcasset, vt hoc ipsa non intelligerem. Varios itaque inspiciens libros, vt viderem num quem orandi modum habebam, in ijs expressum viderem; itaque eum alijs de eo sciscitantibus possem exponere; tandem in eo cui nomen est: *Ascensus in montem*, quantum ad vnionem animæ cum Deo spectat, omnia illa legi signa, quæ in me ipsa in illa vnione notabam, quod scilicet nihil penitus cogitarem, hoc quippè erat quod semper dicebam, nimirum me cum hunc orandi modum tenerem, nihil omninò cogitare posse, quamobrem, lineis quibusdam sub ductis, loca illa in libro notauit, eique librum tradidi, vt & ipse & alius ille quem dixi, Sacerdos pius, Deique famulus, ipsum inspicerent, meque docerent, quid factò mihi opus esset, cum animo & proposito, si ita ipsis videretur orationis studium penitus intermittendi. Ad quid enim me in illa pericula conijcerem, cum viginti aut circiter annorum spatio, quibus hanc orationem vsurpauit, nullum aliud indè commodum reuallilem quam illusiones diabolicas? fatius proinde esse, eam prorsus omittere, quamquam & hoc granè mihi videbatur: iam tum quippè experta eram, quis animæ meæ, sine orationis exercitio, esse soleret status. A deo vt angustia mihi essent vndique, & quamcumque in partem me verterem, quietem non viderem: sicut qui in rapidissimi fluminis medio constitutus, ad quamcumque eius partem accedit, ibi maius & euidentius periculum incurrere timet, & iam iam ab aquarum impetu absorbendus est. Est hæc ingens quædam crux & angustia, & id genus plurimas ipsa sum passa, vt postea dicam: quod scire etli parum referre videatur, forsitan vsu venire poterit ad sciendum quomodo spiritus probari debeat.

Et certè magna est angustia, quam homo ibi patitur; vnde summa hæc opus est circumspectio, præsertim in mulieribus: magna quippè nostra est infirmitas, & ingens inde oriri malum posset, si apertè ipsis diceatur, hæc demone auctore in ipsis fieri: sed res ipsa exactè inspicienda est, & omne succurrens periculum ab ijs auerrendum, ipsæque clam alicui & secreto commonendæ, vt secreta sua celent, quod & ipsi confessari facere debent, ita quippè & expedit. Hoc dico & moneo, quia hac in re passus multa sum passa, quod quidam, quibuscum de oratione mea contraria, pacere non potuerunt: nam modò hunc, modò illum consulendo,

Cum in oratione esset de Deo cogitare non poterat.

Magna cum discretionis spiritus probandi sunt, maxime in feminis.

S.
Heresia

Opera

N. VI
106

S. Mariæ Teresa Opera.

V

ad ed

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

adeo non mihi profuere, vt potius magnopere nocuerint. Hac enim ratione multa diuulgata sunt, quæ satius fuisset taceri & celari, cum hæc non sint omnium & quorumlibet; & ego illa euulgare videbar. Crederim equidem Dominum id, nulla ipsorum cum culpa, permisisse, quæ ego aliquid patiendi materiam haberem. Non dico, eos aperuisse, & reuelasse, ea quæ in confessione acceperant; sed quia erant, quibus ob timorem quem habebam, omnia mea aperiebam, quo hæc mihi præferrent, & benè consulerent, par mihi esse videbatur, & audita tacere debere: interim tamen nihil omnino eorum, quæ mihi occurrerant tales homines celare audebam. Moneo itaque vt circumspectè & magna cum discretione cum mulieribus procedant, semper illas animandos, & tempus expectando, quo ad usque eas Dominus iuuuet, vt me iuuuit: nam alioquin prout quidem metulosa & timida eram, maximopere id mihi nocuisset, accedente præsertim in ordinario meo animi deliquio: vnde & miror me non plus adhuc inde damni accepisse. Postquam ego librum illi tradidi, simul & vitam meam rationem, ac peccata mea in genere, quam poteram optime aperui (non quod confiterer; erat quippè secularis: satis tamen declarauit, quam essem improba) duo hi Dei famuli, magna cum caritate & amore considerabant, & examinabant, quid mihi facto opus esset. Vt ergo secum statuerunt, quid mihi responderent (quod ego respiciens sum magna cum anxietate expectabam, cum per eos dies etiam precorimis, vt negotium meum per preces Deo commendarent, in iunxissent, & ego id à parte mea per frequentes orationes serio commendassem) magna cum angustia & animi mœrore, eorum alter ad me venit, & deponis esse illusionem, sibi ac socio post maturam deliberationem, videri dixit; quocirca sibi consultum videri, vt cum quodam de Societate Iesu super re conferrem, libenter se interfuturum, si quem de Patribus ad necessitatem meam ei declarandam accerferem, illi totius vite mee & status rationem in generali confessione redderem, idque quam poteram apertissimè & sincerissimè: nam per Sacramenti confessionis virtutem sperare se, fore, vt Deus plus ei lucis daret, illos quippè Patres in rebus spiritus esse versatissimos. Monebat præterea, vt omnibus quæ is mihi suggereret, aut cõsuleret, ei quam exactissimè morem gererem; quod mihi haberem qui me dirigeret, in præsentissimo lapsus verlarer periculo.

Tantum porro inde concepi timorem & angorem, vt quid futurum essem, planè nescirem: vnde vbertim flere cœpi; cumque in ordinario meo admodum afflicta sederem, incerta, quid mihi futurum esset, subito quodam (quem mihi Dominus haud dubiè in manus tradidisse videtur) sumpto, in eo legi, Apostolum Paulum scribere: Deum fideles

*Femina
discretè
tractanda.*

esse quam maximè, ita vt eos, qui ipsum serio & sincerè amant, nunquam à diabolo decipi sinant & illudi. Hoc autem maximè mihi consolationi fuit. Itaque de generali confessione instituenda cogitare cepi, & omnia mea mala & bona, nec non vniuersam vitam meam seriem, quam nosse & intelligere poteram clarissimè, nihil vt illius omitterem, scripto committere. Memini autem, me postquam quæ scripturam relegi, tot scilicet mala, & nullum propè bonum, summo maiore & afflictione, oppressam fuisse. Valdè quoque me torisit, quod me domestica cum hominibus tam sanctis, quales Societatis IESU Patres erant, agentem vitam essent: verebar quippè meam improbitatem, & videbatur mihi, quod sic magis obligata manerem ad eandem deponendam, & omnibus recreationibus meis valedicendum, & nisi hoc facerem, inde maiora sequi mala possent. Vnde ædituam & ianitricem rogavi, nemini id significarent, sed parum hoc mihi profuit; nam fortè fortuna factum est, vt cum ad Patres alloquendos euocarer, ad ianuam esset, quæ per totum Monasterium mox id diuulgauit. Ah, quæ demon remoras, impedimenta, & timendi occasiones oggerit ad Deum venire cupientibus! Itaque cum magno hoc seruo Dei (nam talis reuera erat, & magnæ vir prudentiæ) tractauit, vniuersumque vitam meam statum, & animam interiora ei patefeci; ipse autem, vt potè huius in rebus veracissimus, liquido mihi declarauit, quidnam à parte rei esset, meque ad vterius pergendum animauit, dicens, spiritum Dei euidenter hic operati; sed necesse me esse ad orationis studium de nouo reuerti, quod bene fundata non essem, & necdum intelligere inceptum, quid esset mortificatio (& ita erat; nam ne nomen quidem eius mihi videbar intelligere) ac proinde orationem nullatenus intermitterem, sed animum sumerem, cum tam singulares mihi Deus gratias faceret: quis enim in quiete nouit, an multas operata animas DEVS iuuari velit? Et alia id genus addebat plurima; ita vt velut Propheta mihi prædixerit ea, quæ DOMINVS postea mecum egit. Ad hæc magnæ me culpæ ream fore, si acceptis à Deo gratijs haud responderem. Vilis est itaque mihi ipse Spiritus sanctus per omnia per eum loqui, ad animam meam curandam: ita quidem in se cordi meo insinabat & imprimebat. Magno hic gignitur me rubore suffudit, & per eam viam conduxit, vt me in alium planè hominem commutare videretur. Quam magnum porrò bonum est, animam per nosse & intelligere. Monebat is me, vt quotidie aliquod dominicæ passionis mysterium meditando percurrerem, & per hoc me ipsa iuuarem; ac non nisi de humanitate Christi cogitarem, illis autem recollectionibus internis ac gustibus, quoad eius fieri poterat, resisterem, nullumque penitus ijs locum darem,

V 2

S. Heresia

Opera
N. VI
186

Venas illam quod cum viris sanctis agere videretur.

Certa reditur orationem suam à Deo venire.

Quomodo inssa sit orationem insinuata.

darem, quoad usque ipse aliud moneret. Is ergo plane me consolatum, ad maiora animatam reliquit, itaque Dominus cum me, tum illum me iuuit, ut & conditionem meam ac statum, & quomodo me dirigeret, intelligeret, firmiter autem apud memet ipsa statui, ab omnibus quæ mihi iniunxerat, ne latum quidem vnguem, vel in minimo recedere: atque ad hoc usque tempus, ipsum obseruavi. Benedictus sit Dominus, quia mihi Confessarijs meis obediendi, tametsi satis imperfectè, gratiam dedit. Et hi penè semper fuere è benedictis illis Patribus Societatis Iesu: ceteris, sicuti iam dixi, imperfectè admodum obsecuta & secuta sum. Quod factum est, ut notabiliter melior animæ meæ status redditus sit, vniuersam referam.

CAPVT XXIV.

EANDEM MATERIAM PROSEQVITVR, ET NARRAT QUOMODO EX QUO OBEDIRE CÆPIT, ANIMA EIUS PROFECERIT; QUAMQUE IPSI PATRIBUS PRODESSET, GRATIJS DEI OBLICARI & QUOMODO HAS ET MAIESTAS IPSIUS ETIAM ABUNDANTIUS & MAGIS DARET.

POST generalem illam confessionem, anima mea ita serenata & tranquillata mansit, ut nihil mihi objici & proponi posse visum sit, quod aggrediendum me numquam libentissimè disposuissem: ut multis in rebus me ipsa mutare cæpi, & fui alia, quamuis me Confessarius non vrgeret, imò verò ipse omnia illa etiam parui facere videbatur. Et hoc maximè me mouebat: eò quod iuxta normam & regulam caritatis Dei me ducèbat, & ut qui ad libertatem, non autem ad premium, vocaret, nisi hoc ipsa mihi per amorem promererem. Bimè penè toto, ita me gessi, omni-modis allaborans, ut diuinis consolationibus & gratijs resisterem, quoad exteriora vero, notabilis in me apparatus mutatio: nam incipiebat mihi iam Dominus robur & animos dare, quædam superanda, quæ ipsi, qui me nouerant, atque etiam domestici extrema esse videbantur. Et, ut verum fatear, prout quidem erat quod ante faciebam, bene iudicabant, extrema esse; sed secundum id, ad quod ratione habitus & professionis meæ tenebar, minus æquo præstabant. Per hanc gustuum & suauitatum interiorum reluctantiam, hoc illam assequèbar, quod à Domino instrueret. Antè namque mira mihi, id genus gustus in oratione sentiendos, opus esse videbatur solitudine & abstractione, ita ut me vix mouere auderem; sed postea aduertì, quam parum hoc ad rem faceret, nam quo plus me satagebam distrahere & notitia diuertere; eo me illa suauitate Dominus, & gloria abundantius persequèbatur; adeò ut ab illa circumcingi & obrui, & nullo eam modo effugere possèt.